

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๑/๒๕๔๘

วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๘

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายพูลผล อัสวเหม (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

สรุปข้อเท็จจริง

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหนังสือลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ส่งคำร้องของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) พร้อมเอกสารประกอบเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ สรุปได้ว่า

๑. นายพูลผล อัสวเหม ผู้ถูกร้อง ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ดังนี้

๑.๑ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นการดำรงตำแหน่งก่อนที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจะประกาศใช้ เมื่อรัฐธรรมนูญประกาศใช้แล้ว ในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ จึงถือว่าเข้าดำรงตำแหน่งวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

๑.๒ เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์) เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๓๗๓/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

นายพูลผล อัสวเหม จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๓) และ (๕) ซึ่งมีหน้าที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒

๒. นายพูลผล อัสวเหม ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละตำแหน่งตามวาระ ๖ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๕) ยื่นบัญชีวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

ครั้งที่ ๒ กรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๐) ยื่นบัญชีวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๐

ครั้งที่ ๓ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓) ยื่นบัญชีวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๓

ครั้งที่ ๔ กรณีพ้นจากตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔) ยื่นบัญชีวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๔

ครั้งที่ ๕ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครบ ๑ ปี (๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔) ยื่นบัญชีวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๔

ครั้งที่ ๖ กรณีพ้นจากตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ครบ ๑ ปี (๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕) ยื่นบัญชีวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๕

๓. คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีคำสั่งที่ ๑๑๗/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๔ และคำสั่งที่ ๓๔๖/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๔ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินของนายพูลผล อัสวเหม โดยมิหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐาน และสอบปากคำพยานบุคคล วิเคราะห์พยานหลักฐาน ให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าว และร่วมในการตรวจสอบข้อเท็จจริง และสรุปสำนวน พร้อมทำความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๔. คณะอนุกรรมการ ฯ ได้ไต่สวน ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินพบว่า นายพูลผล ฯ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินประเภทเงินลงทุน (หุ้น) โดยนายพูลผล ฯ แสดงในบัญชี ฯ ว่าตนเองและนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรส ไม่มีทรัพย์สินประเภทเงินลงทุน แต่รายการตรวจสอบกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ พบว่า นายพูลผล ฯ มีเงินลงทุน (หุ้น) ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรส มีเงินลงทุน (หุ้น) ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๗๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔๓๕,๔๓๙,๐๐๐ บาท โดยนายพูลผล ฯ ไม่แสดงไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้ง ๖ ครั้ง โดยชี้แจงเหตุผลการไม่แสดงทรัพย์สินดังกล่าวว่าตนและคู่สมรส มิได้เป็นเจ้าของหุ้นที่แท้จริง ผู้ที่เป็นเจ้าของหุ้นที่แท้จริง คือ นายพิบูลย์ อัสวเหม พี่ชายส่วนตนและคู่สมรสเป็นเพียงผู้ถือหุ้นแทนเท่านั้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(ก) เงินลงทุนของนายพูลผล ฯ

บริษัท จำกัด	จำนวนหุ้น	ราคาต่อหุ้น	จำนวนเงิน (บาท)
๑. อัสวเหม โสลดิ่ง กรุ๊ป	๒๐,๐๐๐	๑๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐
๒. ม้าทอง ซิปปิลเดอร์	๒๔๐,๐๐๐	๑๐๐	๒๔,๐๐๐,๐๐๐
๓. เอ็มพี ลูบริแคนท์	๒๐,๐๐๐	๑๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐
๔. เอ็ม พี โสลดิ่ง กรุ๊ป (๑๕๕๔)	๒๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๕. เอ็ม พี ปีโตรเลียม	๔๖,๓๕๐	๑,๐๐๐	๔๖,๓๕๐,๐๐๐
๖. เกาะกลางสวน	๒๑๐,๐๐๐	๑๐๐	๒๑,๐๐๐,๐๐๐
๗. อาชาแลนด์	๑๑๒,๔๕๗	๑๐๐	๑๑,๒๔๕,๔๕๐
๘. นครา	๘,๘๐๐	๑,๐๐๐	๘,๘๐๐,๐๐๐
๙. อัสวฟาร์ม แอนด์ เฮาส์	๔,๐๐๐	๑๐๐	๔๐๐,๐๐๐
๑๐. เอ็ม พี เซอร์วิสเตชั่น (๑๕๕๔)	๔๕,๕๕๗	๑๐๐	๔,๕๕๕,๗๐๐
๑๑. อีสท์ ซี แลนด์	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๒. ซี บี. ออโตเซอร์วิส	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๓. ฟริตจ์-เมต (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๔. ริเวอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรีคลับ	๒,๗๕๗,๐๐๐	๑๐	๒๗,๕๗๐,๐๐๐
๑๕. วัฒนา เจย์โก้ (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๖. วัฒนา ทอมส์ (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๗. ออลเวอร์ชั่น ออโต เอชเซสซอรีส์	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๘. เอ็ม พี เวลด์ ทรานสปอร์ตชั่น	๑	๑๐๐	๑๐๐
๑๙. วัฒนาอโต้เซลล์แอนด์เซอร์วิส	๒๕,๐๐๐	๑๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐
๒๐. เมทริกซ์ พรินซ์ชั่น ออโตโมทีฟ จำกัด (วัฒนาบอดี เซอร์วิส)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๒๑. เอ็ม พี ฟู้ดแฟร์	๘๓๔	๑๐๐	๘๓,๔๐๐
๒๒. วัฒนา ซิมป์ชั่น (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๒๓. แส่นล้าน	๔๕๕,๕๕๔	๑๐๐	๔๕,๕๕๕,๔๐๐
๒๔. วี. เจ. พัฒนาที่ดิน	๒๐,๐๐๐	๑๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐
๒๕. เรือควานแหลมทอง	๑๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
		รวม	<u>๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐</u>

(๗) เงินลงทุนของ นางประภาพร อัสวเหม กลุ่มมรดกของนายพูลผล ฯ

บริษัท จำกัด	จำนวนหุ้น	ราคาต่อหุ้น	จำนวนเงิน (บาท)
๑. อัสวเหม โฮลดิ้ง กรุ๊ป	๑๐,๐๐๐	๑๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๒. ม้าทอง ซิปบิลเคอร์	๒๔๐,๐๐๐	๑๐๐	๒๔,๐๐๐,๐๐๐
๓. เอ็มพี ลูบริแคนท์	๑๐,๐๐๐	๑๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๔. เอ็ม พี โฮลดิ้ง กรุ๊ป (๑๙๙๔)	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๕. นครา	๒๐	๑,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
๖. ที.ซี.พี.มารินชิปปิ้ง	๘,๓๓๓	๑๐๐	๘๓๓,๓๐๐
๗. อีสท์ ซี แลนด์	๑๐,๐๐๐	๑๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๘. ซี บี. ออโตเชอร์วิส	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๙. ฟรีดจ์-เมต (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๐. ริเวอร์ไซด์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรีคลับ	๕๐๐,๐๐๐	๑๐	๕,๐๐๐,๐๐๐
๑๑. วัฒนา เจย์โก้ (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๒. วัฒนา ซิมป์ซัน (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๓. วัฒนา ทอมส์ (ประเทศไทย)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๔. ออลเวอร์ชั่น ออโต เอสเซซชอรีส์	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๕. เมทริกซ์ พรินซ์ ออโตโมทีฟ (วัฒนาบอดี เซอร์วิส)	๑,๕๐๐	๑๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๖. วิ.เจ.พัฒนาที่ดิน	๕,๐๐๐	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๗. เอ็ม พี ประกันภัย	๖๑,๕๐๐	๑๐๐	๖,๑๕๐,๐๐๐
๑๘. เอ็ม พี ฟู้ดเพอร์	๘๓๓	๑๐๐	๘๓,๓๐๐
๑๙. อัสวฟาร์ม แอนด์ เฮาส์	๑	๑๐๐	๑๐๐
		รวม	<u>๕๐,๖๓๖,๓๐๐</u>
		รวมทั้งสิ้น	<u>๔๓๕,๔๓๖,๐๐๐</u>

คณะกรรมการ ฯ จึงเห็นว่า นายพูลผล ฯ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ เห็นควรเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

๕. คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาผลการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของนายพุดผล ฯ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๔๗ แล้วมีความเห็นดังนี้

๕.๑ การตรวจสอบกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ พบว่านายพุดผล ฯ มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และนางประภาพร อัสวเหม กลุ่มสมรสของนายพุดผล ฯ เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๓๐๐ บาท ซึ่งหุ้นดังกล่าวของนายพุดผล ฯ และกลุ่มสมรสเป็นผู้ถือหุ้นเองทั้งหมด

๕.๒ สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น ที่บริษัทดังกล่าวทั้งหมดส่งให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นนายทะเบียน ปรากฏว่ากรรมการบริษัทได้ลงนามพร้อมประทับตรายืนยันการเป็นเจ้าของหุ้นหรือผู้ถือหุ้นของนายพุดผล และนางประภาพร อัสวเหม กลุ่มสมรสไว้แล้ว และกรรมการผู้รับรองดังกล่าวคือนายพิบูลย์ อัสวเหม ได้ลงนามรับรองยืนยันการเป็นผู้ถือหุ้นของผู้ถูกร้อง และนางประภาพร อัสวเหม มาโดยตลอดโดยเฉพาะระหว่างปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๔ ขณะที่ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมือง นายพิบูลย์ อัสวเหม ได้รับรองยืนยันการเป็นผู้ถือหุ้นของผู้ถูกร้องเป็นจำนวนถึง ๑๓ บริษัท อาทิ บริษัท ม้าทอง ชิปปิงเคอร์ จำกัด บริษัท เอ็ม พี โฮลดิ้ง กรุ๊ป (๑๕๕๔) จำกัด บริษัท เกาะกลางสวน จำกัด บริษัท ริเวอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรีคลับ จำกัด บริษัท แส่นล้าน จำกัด เป็นต้น การรับรองความถูกต้องของบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นต่อนายทะเบียนดังกล่าว ถือได้ว่าบริษัทได้ยืนยันต่อนายทะเบียนและบุคคลทั่วไปมาตลอดว่า นายพุดผล ฯ และนางประภาพร อัสวเหม กลุ่มสมรสเป็นผู้ถือหุ้นตามสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นจริง กรณีนี้เทียบเคียงได้กับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๕/๒๕๐๖ ซึ่งวินิจฉัยว่าตามบันทึกรายงานการประชุมบุคคล และบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัทที่ส่งต่อกองทะเบียนหุ้นส่วน ปรากฏว่าผู้ถูกร้องลงชื่อเป็นประธานในที่ประชุม และลงชื่อรับรองในฐานะกรรมการไว้ในงบบคด้วย และตามบัญชีผู้ถือหุ้นนั้น ปรากฏว่าผู้ถูกร้องถือหุ้นบุริมสิทธิ ๒๐ หุ้น และหุ้นสามัญ ๒๒๖ หุ้น ดังนี้ ผู้ถูกร้องจะปฏิเสธว่าไม่รู้ไม่เห็นและไม่ได้เป็นผู้ถือหุ้นตามบัญชีที่ปรากฏอยู่ที่นายทะเบียนนั้นหาได้ไม่

๕.๓ จากการตรวจสอบการได้มาของหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ที่นายพุดผล ฯ ไม่ได้แสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น ปรากฏว่ามีทั้งหุ้นที่ได้มาตั้งแต่เมื่อเริ่มจัดตั้งบริษัท เมื่อบริษัทมีการเพิ่มทุน และรับโอนจากบุคคลอื่น แต่ส่วนใหญ่เป็นหุ้นที่ได้มาตั้งแต่เมื่อเริ่มจัดตั้งบริษัทระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๖ - ๒๕๓๘ โดยหุ้นบางบริษัทเป็นหุ้นที่นายพุดผล ฯ ได้มาในขณะที่กำลังศึกษาในต่างประเทศ ซึ่งขณะนั้นนายพุดผล ฯ ยังไม่มีอาชีพและรายได้ เช่น

บริษัท แสตนด้า จำกัด ได้มาเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๓ จำนวน ๑๔๕,๕๕๓ หุ้น มูลค่า ๑๔,๕๕๕,๓๐๐ บาท และวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๓ จำนวน ๓๕๐,๐๐๑ หุ้น มูลค่า ๓๕,๐๐๐,๑๐๐ บาท บริษัท เอ็ม พี ปีโตรเลียม จำกัด ได้มาเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๓๑ จำนวน ๑๐๐ หุ้น มูลค่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งในช่วงระยะเวลาดังกล่าว นายพิบูลย์ อัสวเหม กักกำลังศึกษาในต่างประเทศเช่นเดียวกัน และหุ้นบางบริษัทนายพลผลฯ รับโอนจากนายวัฒนา อัสวเหม บิดา โดยตรงได้แก่ หุ้นบริษัท เอ็ม พี ปีโตรเลียม จำกัด รับโอนเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๖ จำนวน ๒๔,๑๕๐ มูลค่า ๒๔,๑๕๐,๐๐๐ บาท หุ้นบริษัท ริเวอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรีคลับ จำกัด รับโอนเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๖ จำนวน ๒,๖๗๔,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๒๖,๗๔๐,๐๐๐ บาท

หุ้นหลายบริษัทที่จัดตั้งระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๖ - ๒๕๓๘ ปรากฏว่า นายพลผลฯ นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ซึ่งเป็นพี่น้องกันต่างถือหุ้นในสัดส่วนหรือจำนวนที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกัน ได้แก่ บริษัท เรือด่วนแหลมทอง จำกัด นายพลผลฯ และนายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ถือคนละ ๑๐,๐๐๐ หุ้น นายพิบูลย์ อัสวเหม ถือ ๒๐,๐๐๐ หุ้น บริษัท วิ.เจ. โฮลดิ้ง จำกัด นายพลผลฯ นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ถือคนละ ๔๐,๐๐๐ หุ้น บริษัท เอ็ม พี โฮลดิ้ง กรุ๊ป (๑๕๕๔) จำกัด นายพลผลฯ และนายพิบูลย์ อัสวเหม ถือคนละ ๒๐๐,๐๐๐ หุ้น นายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ถือ ๓๐๐,๐๐๐ หุ้น บริษัท ม้าทอง ซิปบิลเดอร์ จำกัด นายพลผลฯ และนางประภาพร อัสวเหม ถือรวมกัน ๔๘๐,๐๐๐ หุ้น เท่ากับส่วนของนายพิบูลย์ อัสวเหม บริษัท เอ็มพี ลูบริเคนท์ จำกัด นายพลผลฯ และนายพิบูลย์ อัสวเหม ถือคนละ ๒๐,๐๐๐ หุ้น บริษัท ซี พี. ออโตเซอร์วิส จำกัด บริษัท ฟริจ-เมต (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท วัฒนา เจย์โก้ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท วัฒนา ซิมป์ซัน (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท วัฒนา ทอมส์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ออลเวอร์ซัน ออโต้ เอชเซสซอรีส์ จำกัด นายพลผลฯ นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ถือคนละ ๑,๕๐๐ หุ้น เป็นต้น และบางบริษัทเป็นบริษัทที่ นายวัฒนา อัสวเหม บิดาของนายพลผลฯ เป็นผู้ติดต่อซื้อหุ้นหรือกิจการแล้วให้นายพลผลฯ นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ซึ่งเป็นบุตรเข้าไปเป็นผู้ถือหุ้นโดยไม่ปรากฏชื่อของนายวัฒนา อัสวเหม เช่น บริษัท นครา จำกัด

เมื่อพิจารณาพยานหลักฐานดังกล่าวประกอบการได้มาของทรัพย์สินอื่นของผู้ถูกร้อง เช่น การได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินจำนวน ๑๕ แปลง ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ปรากฏว่า ทั้งนายพลผลฯ นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ได้มาโดยการรับให้จากนายวัฒนา อัสวเหม บิดา โดยถือกรรมสิทธิ์ร่วมกันและโดยที่หุ้นในบริษัทต่าง ๆ ทั้งของนายพลผลฯ นายพิบูลย์ อัสวเหม และ

นายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม เป็นหุ้นที่ได้มาระหว่างปี ๒๕๓๑ - ๒๕๓๕ เมื่อรวมกันแล้วมีมูลค่าสูงนับ พันล้านบาท พิจารณาแล้วไม่น่าเชื่อว่านายพิบูลย์ อัสวเหม ขณะกำลังศึกษาและเมื่อสำเร็จการศึกษา เพิ่งเริ่มประกอบอาชีพ เมื่อประมาณปี ๒๕๓๖ จะสามารถมีทรัพย์สินมูลค่านับพันล้านบาท ภายในระยะเวลา เพียง ๒ - ๓ ปี จึงน่าเชื่อว่าการได้มาของหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ของนายพูลผล ฯ เป็นการได้มาโดยการรับ ให้จากนายวัฒนา อัสวเหม บิดา ซึ่งต้องการจะแบ่งทรัพย์สินให้แก่บุคคลทั้งสาม มิใช่การถือทรัพย์สิน แทนนายพิบูลย์ อัสวเหม แต่อย่างใด

๕.๔ การตรวจสอบไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่าหุ้นที่อยู่ในชื่อของนายพูลผล ฯ และ นางประภาพร อัสวเหม คู่สมรส เคยเป็นของนายพิบูลย์ อัสวเหม มาก่อน

๕.๕ กรณีที่นายพิบูลย์ อัสวเหม กล่าวอ้างว่าเหตุที่ต้องให้นายพูลผล ฯ และนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรสของนายพูลผล ฯ มีชื่อถือหุ้นแทน เนื่องจากมีบริษัทต้องดูแลจำนวนมาก จึงไม่暇เปิดเผย ให้บุคคลอื่นรู้ว่าตนมีหุ้นในบริษัทดังกล่าว นั้น จากการตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นในบริษัทที่นายพูลผล ฯ เป็นผู้ถือหุ้น ปรากฏว่า นายพิบูลย์ อัสวเหม ก็เป็นผู้ถือหุ้นด้วยในหลายบริษัท โดยมีได้ปกปิดตามที่ นายพิบูลย์ อัสวเหม กล่าวอ้างแต่อย่างใด บริษัทที่ปรากฏว่ามีทั้งนายพิบูลย์ อัสวเหม และนายพูลผล ฯ เป็นผู้ถือหุ้นดังกล่าว ได้แก่บริษัท วิ.เจ.โฮลดิ้ง จำกัด นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายพูลผล ฯ ถือหุ้นคนละ ๔๐,๐๐๐ หุ้น บริษัทอัสวเหม โฮลดิ้ง กรุ๊ป จำกัด นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายพูลผล ฯ ถือหุ้นคนละ ๒๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท เอ็ม พี เซอร์วิสเดชั่น จำกัด นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายพูลผล ฯ ถือหุ้นคนละ ๔๕,๕๕๗ หุ้น มูลค่า ๔,๕๕๕,๗๐๐ บาท เป็นต้น พิจารณาแล้วคำกล่าวอ้าง ของนายพิบูลย์ อัสวเหม ดังกล่าวขัดกับพยานหลักฐาน จึงไม่มีน้ำหนักรับฟังได้

๕.๖ กรณีที่นายพิบูลย์ อัสวเหม อ้างว่าหุ้นที่อยู่ในชื่อของนายพูลผล ฯ และนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรสของนายพูลผล ฯ เป็นของตนเองโดยมีสำเนาหนังสือสัญญาโอนหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๑ ฉบับ มาเป็นหลักฐานยืนยันข้อเท็จจริงเรื่องดังกล่าว นั้น จากการตรวจสอบสำเนาหนังสือ สัญญาโอนหุ้นดังกล่าวปรากฏว่าจำนวนบริษัทและมูลค่าหุ้นตามสำเนาสัญญาโอนลอยหุ้นมีน้อยกว่าหุ้น ที่อยู่ในชื่อของนายพูลผล ฯ และนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรส กล่าวคือสำเนาสัญญาโอนลอยหุ้นมีเพียง ๑๓ บริษัท ได้แก่ บริษัท เกาะกลางสวน จำกัด บริษัท นครา จำกัด บริษัท ม้าทอง ชิพบิลเดอร์ จำกัด บริษัท เมทริกซ์ พรินซ์ชั่น ออโตโมทีฟ จำกัด บริษัท ริเวอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรีคลับ จำกัด บริษัท วัฒนา ทอมส์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท วัฒนาออโตเซลล์แอนด์เซอร์วิส จำกัด บริษัท แส่นล้าน จำกัด บริษัท อัสวเหม โฮลดิ้ง กรุ๊ป จำกัด บริษัท เอ็มพี ลูบริแคนท์ จำกัด

บริษัท เอ็ม พี เวลด์ ทรานสปอร์ตเชน จำกัด บริษัท เอ็ม พี โฮลดิ้ง กรุ๊ป (๑๕๕๔) จำกัด และ บริษัท เอ็ม พี ปีโตรเลียม จำกัด และมีมูลค่าหุ้นรวมกันเพียง ๒๔๖,๖๓๕,๕๐๐ บาท

เอกสารดังกล่าวเพิ่งจัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๕ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ และ วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๐ ทั้ง ๆ ที่นายพูลผล ฯ และนางประภาพร อัสวเหม กลุ่มสมรสถือหุ้นใน บริษัทต่าง ๆ มาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ - ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นข้อพิรุณ นอกจากนั้นเอกสารทุกฉบับไม่ได้ลงลายมือชื่อ นายพิบูลย์ อัสวเหม ผู้รับโอน เอกสาร ๑๐ ฉบับ ไม่มีพยานลงลายมือชื่อรับรอง และเอกสาร ๘ ฉบับ มีพยานลงลายมือชื่อรับรองเพียงคนเดียว

เมื่อพิจารณาพยานเอกสารดังกล่าวประกอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๕ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า “การโอนหุ้นชนิดระบุชื่อลงในใบหุ้นนั้นถ้ามิได้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อ ของผู้โอนกับผู้รับโอน มีพยานคนหนึ่งเป็นอย่างน้อยลงชื่อรับรองลายมือชื่อ นั้น ๆ ด้วยแล้วท่านว่าเป็นโมฆะ....” และข้อบังคับของบริษัทซึ่งบัญญัติไว้ในทำนองเดียวกันว่าหุ้นของบริษัททั้งหมดเป็นหุ้นสามัญชนิดระบุชื่อ การโอนหุ้นจะต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอนโดยมีพยานสองคนลงชื่อรับรอง แล้ว เห็นว่าเอกสารหลักฐานดังกล่าวไม่ได้ทำตามแบบที่บัญญัติไว้ในข้อบังคับของบริษัทและประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๕ วรรคสอง จึงเป็นโมฆะ ไม่มีผลใช้บังคับตามกฎหมาย เทียบเคียงนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๓/๒๕๐๓ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๘๖/๒๕๑๒ คำพิพากษา ศาลฎีกาที่ ๒๕๓๐/๒๕๒๒ พยานเอกสารของนายพิบูลย์ อัสวเหม ดังกล่าวจึงไม่อาจรับฟังได้

จากพยานหลักฐานและเหตุผลดังกล่าวจึงฟังได้ว่าหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ที่อยู่ในชื่อของนายพูลผล ฯ จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และในชื่อของประภาพร อัสวเหม กลุ่มสมรสของ นายพูลผล ฯ จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๒๐๐ บาท เป็นของนายพูลผล ฯ และของนางประภาพร อัสวเหม กลุ่มสมรส มิใช่ของนายพิบูลย์ อัสวเหม ตามที่กล่าวอ้างแต่อย่างใด

ดังนั้น หุ้นของนายพูลผล ฯ ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และของนางประภาพร อัสวเหม กลุ่มสมรส จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๒๐๐ บาท รวมมูลค่า ๔๓๕,๔๓๘,๐๐๐ บาท ที่ไม่แสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น เป็นทรัพย์สินจำนวนมากและบุคคลทั้งสองได้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ดังกล่าวมาโดยตลอด ตั้งแต่เริ่มมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้น โดยไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่าได้มีการโอนหุ้นดังกล่าวให้แก่ นายพิบูลย์ อัสวเหม ตามที่กล่าวอ้าง อีกทั้งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่บริษัทต่าง ๆ ดังกล่าวได้ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ นั้น จากการตรวจสอบปรากฏว่านายพูลผล ฯ ได้ลงนามรับรอง

บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นด้วย เช่น บริษัท อัสวเหม โสคิง กรุ๊ป จำกัด บริษัท เอ็ม พี โสคิง กรุ๊ป (๑๕๕๔) จำกัด บริษัท เรือควนแหลมทอง จำกัด กรณีจึงรับฟังได้ว่านายพุดผลฯ ทราบว่าตนและคู่สมรสเป็นเจ้าของหุ้นในบริษัทดังกล่าว ดังนั้น การที่นายพุดผลฯ ไม่ได้แสดงหุ้นของตนเองและหุ้นของคู่สมรสทั้งที่ทราบว่าตนและคู่สมรสเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ จึงเห็นว่านายพุดผลฯ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนนเสียง ๘ เสียง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการฯ ว่า นายพุดผลฯ ไม่แสดงรายการทรัพย์สิน (หุ้น) ของตนในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท เป็นเงิน ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และของคู่สมรสจำนวน ๑๕ บริษัท เป็นเงิน ๕๐,๖๓๖,๓๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๓๕,๔๓๘,๐๐๐ บาท ในตำแหน่งต่าง ๆ จำนวน ๖ ครั้ง ฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้ว ๑ ปี ในตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด

ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น

๑. ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องนี้ไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. (ลับ) ที่ ปช ๐๐๐๖/๑๐๗ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ส่งคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ผู้ร้อง) ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ซึ่งลงชื่อกรรมการ ป.ป.ช. รวม ๘ คน ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ลงมติด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ ๘ เสียง ว่านายพุดผล อัสวเหม จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

จึงเห็นควรรับคำร้องนี้ไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดฯ ข้อ ๑๒ และแจ้งผู้ร้องทราบพร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้องเพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อไป ตามข้อกำหนดฯ ข้อ ๑๔

๒. ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า นายพูลผล อัสวเหม เข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ก่อนที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันประกาศใช้ในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ซึ่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคสอง บัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้คงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้อยู่ต่อไปจนครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร จึงต้องถือว่านายพูลผล ฯ เข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ นอกจากนี้ นายพูลผล ฯ ยังดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นการดำรงตำแหน่งภายหลังจากที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันประกาศใช้แล้ว นายพูลผล ฯ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ภายในกำหนดเวลาตาม มาตรา ๒๕๒

นายพูลผล ฯ ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. รวม ๖ ครั้ง เป็นการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ แต่เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบและมีมติเอกฉันท์ว่านายพูลผล ฯ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีจึงเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ จึงเห็นควรรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาคำร้องดังกล่าวในวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ มีมติเป็นเอกฉันท์ให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป และส่งสำเนาคำร้องให้นายพูลผล ฯ ผู้ถูกร้อง ให้ยื่นคำชี้แจงภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับหรือถือว่าได้รับสำเนาคำร้อง

ผู้ถูกร้องได้มีคำร้อง ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๗ ขอยายระยะเวลายื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาออกไปอีก ๔๕ วัน ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ อนุญาตให้ขยายเวลายื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาออกไปอีก ๓๐ วัน นับแต่วันที่ครบกำหนด คือ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๗ โดยให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ภายในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗

นายพูลผล อัสวเหม ส่งคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๗ สรุปข้อเท็จจริงได้ดังนี้

๑. ผู้ถูกร้อง เห็นว่า ผู้ร้องมิได้บรรยายคำร้องลำดับข้อเท็จจริงให้เห็นว่า ความจงใจของผู้ถูกร้องในการยื่นบัญชีแสดงรายการฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือความจงใจที่จะปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบในหุ้นแต่ละบริษัทที่ผู้ถูกร้องและนางประภาพรฯ ภรรยาผู้ถูกร้องมีชื่อผู้ถือหุ้น ในแต่ละบริษัทอยู่ในช่วงเวลาใด เพราะบางบริษัทได้จดทะเบียนเลิกบริษัทไปก่อนหน้าที่ผู้ถูกร้องจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงเป็นคำร้องที่เคลือบคลุมทำให้ผู้ถูกร้องไม่สามารถต่อสู้คดีได้อย่างถูกต้อง

๒. การที่ผู้ร้องบรรยายคำร้องกล่าวหาผู้ถูกร้องทั้งในเรื่องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ และเรื่องจงใจปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบในการยื่นบัญชีดังกล่าว เป็นข้อกล่าวหาที่เคลือบคลุมเพราะตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ ได้แยกข้อกล่าวหาไว้อย่างชัดเจนว่า การยื่นบัญชีฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จนั้น เป็นกรณีหนึ่ง การปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเป็นอีกกรณีหนึ่ง ผู้ร้องไม่สามารถบรรยายให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องกระทำผิดในข้อกล่าวหาใดแน่ จึงเป็นการกล่าวหาที่สับสน ทำให้ผู้ถูกร้องเสียเปรียบในทางคดี

๓. ผู้ถูกร้องเห็นว่า การดำเนินการทุกประการของผู้ร้องเป็นโมฆะ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม กำหนดให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สิน และหนี้สินดังกล่าวโดยเร็ว และมาตรา ๒๕๔ วรรคแรก กำหนดให้จัดทำรายงานการตรวจสอบโดยรายงานดังกล่าวให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้กระทำการดังกล่าวในแต่ละครั้ง และไม่ปรากฏว่าได้มีการจัดทำรายงานประกาศในราชกิจจานุเบกษาคด้วย

๔. ผู้ถูกร้องเห็นว่า เป็นการกรอกรายการผิดระเบียบไป เพราะความเข้าใจผิดของผู้ถูกร้องไม่ควรเป็นความผิดถึงขั้นให้พ้นจากตำแหน่งและถูกจำกัดสิทธิทางการเมืองเพราะเป็นข้อบกพร่องที่สามารถแก้ไขได้ โดยผู้ถูกร้องเห็นว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินฯ ครั้งแรกเมื่อครั้งเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ซึ่งหากผู้ร้องได้ตรวจสอบและให้คำแนะนำผู้ถูกร้องก็จะเข้าใจเป็นอย่างดีว่า ให้นำรายการหุ้นที่ผู้ถูกร้องและภรรยาของผู้ถูกร้องถือแทนผู้อื่น ไว้มาระบุในการแสดงหนี้สินและทรัพย์สินด้วย ซึ่งกรณีผู้ร้องได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และหนี้สินของผู้ถูกร้องในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นเวลาห่างกันถึง ๔ ปี จึงทำให้ผู้ถูกร้องเข้าใจมาโดยตลอดว่า การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องที่แล้วมาถูกต้องแล้ว

๕. ผู้ถูกร้องมิได้ตั้งใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ โดยสาเหตุที่ไม่ได้ยื่นบัญชีเกี่ยวกับหุ้นของบริษัทต่าง ๆ นั้น เนื่องจาก

(๑) การถือหุ้นของผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม ในบริษัททั้งหมดเป็นการถือหุ้น แทนนายพิบูลย์ อัสวเหม พี่ชายของผู้ถูกร้อง

(๒) ผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม ต่างเข้าใจโดยสุจริตมาโดยตลอดว่า ไม่ได้เป็นผู้ถือหุ้นที่แท้จริงในบริษัทดังกล่าว ทั้ง ๒๕ บริษัท และไม่มีส่วนได้เสียหรือได้รับประโยชน์ตอบแทนใด ๆ ในการถือหุ้นของบริษัทดังกล่าวแต่อย่างใด นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม ยังได้มีการเซ็นโอนลอยการถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ข้างต้น ที่ผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม ได้ถือไว้ แทนนายพิบูลย์ อัสวเหม ให้ไว้แก่นายพิบูลย์ อัสวเหม ล่วงหน้าไว้แล้ว โดยนายพิบูลย์ อัสวเหม จะโอนคืน ณ เวลาใดก็ได้ ดังนั้น ในส่วนที่เคยปรากฏชื่อผู้ถูกร้องและภรรยาจึงถือไม่ได้ว่าเป็นผู้ถือหุ้นในแต่ละบริษัท ผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม ไม่เคยไปเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นจริง ๆ ในบริษัทดังกล่าวเลยสักครั้ง

การที่สัญญาโอนหุ้นของผู้ถูกร้องมีเพียง ๑๓ บริษัท และของนางประภาพร อัสวเหม ภรรยาผู้ถูกร้องมีเพียง ๘ บริษัท นั้น

ผู้ถูกร้องขอชี้แจงว่า การถือหุ้นของผู้ถูกร้องและภรรยาที่ถือหุ้นแทนนายพิบูลย์ อัสวเหม และการทำสัญญาโอนหุ้นลอยคืนแก่นายพิบูลย์ อัสวเหม นั้น เป็นการกระทำกันระหว่างพี่น้อง ไม่ได้ยึดระเบียบกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัดตามกฎหมาย เป็นการทำด้วยเจตนาสุจริต ตามแบบง่าย ๆ โดยเข้าใจว่าเพียงลายมือชื่อของผู้ถูกร้องโอนหุ้นคืนให้ก็ใช้เป็นหลักฐานเพียงพอระหว่างพี่น้องแล้ว ส่วนตัวนายพิบูลย์ อัสวเหม จะได้ลงลายมือชื่อในช่องผู้รับโอนหรือไม่ หรือจะมีพยานลงลายมือชื่อครบถ้วนตามกฎหมายหรือไม่ ผู้ถูกร้องก็ไม่ได้ใส่ใจแต่อย่างใด

(๓) ในจำนวนบริษัททั้งหมด ๒๕ บริษัท มีบางบริษัทได้จดทะเบียนเลิกบริษัทไปแล้ว เช่น บริษัท เอ็ม พี ฟู้ดเฟร์ จำกัด ได้จดทะเบียนเลิกตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ บริษัท วี. เจ. พัฒนาที่ดิน จำกัด ได้จดทะเบียนเลิกตั้งแต่วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ บริษัท เอ็ม พี ประกันภัย จำกัด ได้จดทะเบียนเลิกตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ การที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงมติว่าผู้ถูกร้องปกปิดข้อเท็จจริงการถือหุ้นดังกล่าวจึงไม่ถูกต้อง

๖. ผู้ถูกร้องขอเรียนชี้แจงต่อไปว่า บริษัทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ส่วนใหญ่เริ่มจัดตั้งขึ้นระหว่างปี ๒๕๓๖ - ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม จะถูกปรากฏชื่อเป็นผู้ถือหุ้นในช่วง

ที่เริ่มจัดตั้งบริษัท ซึ่งในช่วงดังกล่าวผู้ถูกร้องกำลังศึกษาอยู่ที่ต่างประเทศ ไม่มีอาชีพและรายได้ จึงเป็นไปไม่ได้ที่ผู้ถูกร้องจะมีเงินไปลงทุนถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวได้

๓. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๕๑ ที่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส... ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง หากไม่ยื่นตามมาตรา ๒๕๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๑ ถือว่ามีความผิด จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ตามกรณีดังกล่าว หากผู้ถูกร้องมีเจตนาที่จงใจ หรือปกปิดข้อเท็จจริงดังกล่าวเกี่ยวกับการถือหุ้นของผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท ก็เป็นเรื่องที่ไม่น่าเป็นไปได้ เพราะการถือหุ้นดังกล่าวมีจำนวนมากถึง ๒๕ บริษัท การถือหุ้นนั้นเป็นเอกสารที่เปิดเผยมารวดตรวจสอบได้โดยง่าย ที่กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ หากจะจงใจปกปิดก็คงไม่เอาชื่อไปเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ มากมายเช่นนี้ ผู้ถูกร้องขอยืนยันว่าการกระทำของผู้ถูกร้องเป็นเรื่องที่ขาดเจตนาและเป็นความผิดพลาดที่เกิดจากการเข้าใจผิด เพราะเข้าใจโดยตลอดว่าหุ้นดังกล่าวไม่ใช่เป็นของผู้ถูกร้องและของนางประภาพร อัสวเหม ภรรยาของผู้ถูกร้อง เป็นเพียงการถือหุ้นดังกล่าวแทนนายพิบูลย์ อัสวเหม และก็ได้มีการเซ็นโอนลอยหุ้นคืนไปเกือบทั้งหมดแล้วด้วย

ผู้ถูกร้องเห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ มิใช่เพียงต้องการให้ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้องเท่านั้น แต่รัฐธรรมนูญมีวัตถุประสงค์ในการสกัดกั้นผู้ทุจริตที่จะเข้ามาแสวงหาประโยชน์ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตำแหน่งทางการเมือง จากความเข้าใจโดยสุจริตของผู้ถูกร้องที่ไม่ได้ยื่นรายการถือหุ้นของตนและภรรยา ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าว ไม่ได้เกิดจากการทุจริตหรือแสวงหาประโยชน์แต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะการที่มีชื่อปรากฏเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวข้างต้น ก็เป็นกรณีที่ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้น มาตั้งแต่ช่วงปี ๒๕๓๖ - ๒๕๓๘ แล้ว จึงไม่ได้เป็นการทุจริตปิดบังซ่อนเร้นแต่อย่างใด หรือได้รับประโยชน์ใด ๆ ในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพราะผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ แต่หากเป็นการมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เมื่อพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองแล้วไม่แจ้งบัญชีหนี้สินและทรัพย์สินที่มีเพิ่มขึ้นในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าว กรณีนี้น่าจะเป็นเรื่องจงใจปกปิด

เพื่อแสวงหาประโยชน์มากกว่า สำหรับกรณีของผู้ถูกร้องนั้น ไม่เห็นประโยชน์ใด ๆ เลย ในการที่จะจงใจ ปกปิดดังกล่าว

๘. ผู้ถูกร้องเห็นว่า คำว่า จงใจ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๕ เป็นเพียงเจตนาธรรมดา ที่พิจารณาเพียงว่าผู้ถูกร้องรู้หรือไม่ว่ามีทรัพย์สินและหนี้สิน ดังกล่าวอยู่หรือไม่ ไม่จำเป็นต้องมีเจตนาพิเศษ แต่การใช้คำว่า “จงใจ” นำหน้าคำว่า “ยื่นบัญชี” ด้วย ข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบนั้น ย่อมมีความหมายว่า รัฐธรรมนูญ ประสงค์เน้นว่าผู้ยื่นบัญชีต้องรู้สำนึกที่แน่ชัดพอสมควร และจำเป็นต้องมียานหลักฐานที่ชัดเจน หรือปราศจาก ข้อสงสัยอันสมควร ในกรณีที่ยานหลักฐานยังไม่ชัดเจนหรือยังเป็นที่สงสัยอยู่ จึงไม่สมควรวินิจฉัยให้เป็น ผลร้ายแก่ผู้ถูกร้อง

ความจำเป็นที่ผู้ดำรงตำแหน่งจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน อยู่ภายใต้หมวด ว่าด้วยการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ หากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดมีเจตนาไม่สุจริตในการยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน โดยจงใจยื่นบัญชีเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบในการยื่นบัญชี ก็สมควรต้องถูกลงโทษตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญ

กรณีของผู้ถูกร้อง นอกจากไม่ใช่เป็นความจงใจแล้ว ทั้งนี้เพราะเป็นความเชื่อโดยสุจริตว่า หุ้นส่วน ที่มีชื่อของผู้ถูกร้องและภรรยาในบริษัทต่าง ๆ ดังกล่าวนั้น เป็นของนายพิบูลย์ อัสวเหม โดยผู้ถูกร้อง และภรรยาไม่ได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์จากการปกปิดข้อเท็จจริงนี้แต่อย่างใด บทบัญญัติดังกล่าว กำหนดขึ้นเพื่อประสงค์ลงโทษกับบุคคลที่เข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยมีเจตนาที่จะคดโกง หรือปกปิดซ่อนเร้นทรัพย์สินบางอย่างที่ตนมีอยู่ซึ่งได้มาโดยไม่ชอบ แต่ตามกรณีของผู้ถูกร้องนี้เป็นความผิด ที่เกิดขึ้นจากความเข้าใจผิดโดยแท้และไม่ใช่กรณีที่ใช้อำนาจหน้าที่ตำแหน่งโดยทุจริตหรือแสวงหาประโยชน์ ที่มีชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่นแต่อย่างใด

คำขอของผู้ถูกร้อง

ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยกคำร้องของผู้ร้อง

ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญออกนั่งพิจารณาเพื่อวินิจฉัยคำร้องของผู้ถูกร้อง โดยผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชี ระบุนาย และใบแต่งตั้งนาย มาพร้อมด้วย

๑. ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาแล้วเห็นว่า นายพลผล อัสวเหม ผู้ถูกร้อง ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อ กล่าวหา ซึ่งเป็นไปตามที่ศาลรัฐธรรมนูญมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจง ๆ จึงเห็นควรรับคำชี้แจง

แก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องไว้ในสำนวนต่อไป และส่งสำเนาคำสั่งชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาให้ผู้ร้องทราบ รวมทั้งแจ้งผู้ถูกร้องทราบ

๒. กรณีผู้ถูกร้องมีคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญออกนั่งพิจารณา

เห็นว่า ในชั้นนี้ ผู้ถูกร้อง (นายพุดผล อัสวเหม) ยังโต้แย้งในปัญหาข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท และบริษัทที่มีชื่อนางประภาพร อัสวเหม ภรรยา เป็นผู้ถือหุ้น จำนวน ๑๕ บริษัทนั้น การถือหุ้นดังกล่าวทั้งของผู้ถูกร้องและภรรยา เป็นการถือหุ้นแทน นายพิบูลย์ อัสวเหม ซึ่งเป็นพี่ชายของผู้ถูกร้อง

โดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ผู้ร้อง) เห็นว่าข้อเท็จจริงฟังได้ว่า หุ้นในบริษัทต่าง ๆ ที่อยู่ในชื่อของนายพุดผล ฯ จำนวน ๒๕ บริษัท และในชื่อของนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรสของนายพุดผล ฯ เป็นของนายพุดผล ฯ และของนางประภาพร ฯ มิใช่เป็นของนายพิบูลย์ อัสวเหม ตามที่กล่าวอ้างแต่อย่างใด ประกอบกับจากการตรวจสอบปรากฏว่า นายพุดผล ฯ ได้ลงนามรับรองบัญชีรายชื่อ ผู้ถือหุ้นด้วย จึงเป็นกรณีฟังได้ว่านายพุดผล ฯ ทราบว่าตนและคู่สมรสเป็นเจ้าของหุ้นในบริษัทดังกล่าว จึงเห็นว่าการที่ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงหุ้นของตนเองและหุ้นของคู่สมรสทั้งที่ทราบว่าตนและคู่สมรสเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ จึงเห็นว่าผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ดังนั้น จึงเห็นว่า ข้อเท็จจริงยังไม่ได้ยุติเป็นที่รับฟังได้ว่า หุ้นที่อยู่ในชื่อของนายพุดผล ฯ และนางประภาพร อัสวเหม เป็นการถือไว้แทนนายพิบูลย์ อัสวเหม ตามที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างหรือเป็นของผู้ถูกร้อง และภรรยาเอง

จึงเห็นควรออกนั่งพิจารณาเพื่อรับฟังข้อเท็จจริงให้สิ้นกระแสความเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ในการวินิจฉัยคดีต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญออกนั่งพิจารณา เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๗ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๗ และวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๗

ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีรายชื่อระบุนุยกิตในการออกนั่งพิจารณาครั้งแรก (วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๗) โดยระบุนุยกิตบุคคล จำนวน ๗ คน ได้แก่

- (๑) นายพุดผล อัสวเหม
- (๒) นายพิบูลย์ อัสวเหม
- (๓) นางประภาพร อัสวเหม

(๔) นายมัน พันธ์น้อย

(๕) นายสุนทร ปานแสงทอง

(๖) นายพิเชษฐ์ ชัยศิริวิเชียร

(๗) นางสาวสุนีย์ ภิญญาภาพ

ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีระบุงานบุคคลและพยานเอกสารเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ รวม ๖ ลำดับ ได้แก่

(๑) นายวัฒนา อัสวเหม

(๒) นายอำนาจ วงศ์สุวรรณ

(๓) ใบโอนหุ้นระหว่างนายพิบูลย์ อัสวเหม กับนายสุนทร ปานแสงทอง

(๔) ใบโอนหุ้นระหว่างนายพิบูลย์ อัสวเหม กับนายพิเชษฐ์ ชัยศิริวิเชียร

(๕) ใบโอนหุ้นระหว่างนายพิบูลย์ อัสวเหม กับนายพุดผล อัสวเหม และนางประภาพร อัสวเหม

(๖) นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร

ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งอนุญาตให้นำสืบพยานทั้งหมด

ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีระบุงานบุคคลและเอกสารเพิ่มเติม ครั้งที่ ๒ รวม ๔ ลำดับ ได้แก่

(๑) นายจิราภรณ์ ขนาดนิต

(๒) นายสัมพันธ์ เตชะเจริญกุล

(๓) ใบโอนหุ้นระหว่างนางสาวพัชรี จงสมจิตร กับนายพิบูลย์ อัสวเหม

(๔) ใบโอนหุ้นระหว่างนางสาวสุนีย์ ภิญญาภาพ กับนายพิบูลย์ อัสวเหม

โดยพยานทั้ง ๔ ลำดับ ผู้ถูกร้องจะนำมาเอง

ข้อกฎหมาย

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มาตรา ๒๕๑ “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่น

(๖) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

บัญชีตามวรรคหนึ่งให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้าด้วย”

มาตรา ๒๕๒ “บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๕๑ ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นกรณเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) ในกรณีที่เป็นกรณพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

(๓) ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๕๑ ซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้ว ตายในระหว่างดำรงตำแหน่งหรือก่อนยื่นบัญชีหลังจากพ้นจากตำแหน่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตาย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย

ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย”

มาตรา ๒๕๕ “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรณกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

เมื่อมีกรณตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดแล้วให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ “ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รัฐมนตรี
- (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๔) สมาชิกวุฒิสภา
- (๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง
- (๖) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา
- (๗) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
- (๘) ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลนคร
- (๙) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีรายได้หรืองบประมาณไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ฯลฯ”

มาตรา ๓๔ “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และห้ามมิให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่าเป็นการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองที่ดำรงอยู่ แต่ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปในตำแหน่งดังกล่าว”

มาตรา ๑๑๕ “เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการวินิจฉัย

นายพลผล อัสวเหม ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

ประเด็นการพิจารณามีเพียงประเด็นเดียว คือ ผู้ร้องยื่นคำร้องว่าผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง คือผู้ถูกร้องได้แสดงบัญชีว่าตนเองและนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรส ไม่มีทรัพย์สินประเภทเงินลงทุน แต่จากการตรวจสอบของผู้ร้อง กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ พบว่าผู้ถูกร้องมีเงินลงทุน (หุ้น) ในบริษัทต่างๆ จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และคู่สมรสมีเงินลงทุน (หุ้น) ในบริษัทต่างๆ จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๓๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔๓๕,๔๓๘,๐๐๐ บาท

ผู้ถูกร้อง ยื่นคำร้องปฏิเสธว่า ไม่ได้จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ เนื่องจากการถือหุ้นของผู้ถูกร้อง และคู่สมรส เป็นการถือหุ้นแทนนายพิบูลย์ อัสวเหม พี่ชายของผู้ถูกร้อง ตนและคู่สมรส เข้าใจโดยสุจริต มาตลอดว่าไม่ได้เป็นผู้ถือหุ้นที่แท้จริง ทั้งได้มีการเซ็นโอนลอยการถือหุ้นในบริษัทต่างๆ คืนแก่ นายพิบูลย์ อัสวเหม ล่วงหน้าไว้ก่อนแล้ว ไม่เคยเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นและไม่ได้รับประโยชน์จากบริษัทดังกล่าว และในการออกนั่งพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พยานทุกคนก็มาให้การยืนยันความคิดดังกล่าวข้างต้น

ผู้ทำคำวินิจฉัย ได้พิจารณาถึงเหตุผลทั้ง ๒ ฝ่ายแล้ว เหตุผลที่ผู้ถูกร้องนำเสนอทั้งเอกสารและพยานบุคคลไม่น่าเชื่อถือ สำหรับข้อพิสูจน์ในประเด็นต่างๆ ของผู้ร้องนำเสนอเชื่อถือเป็นความจริง เช่น ผู้ร้องได้ตรวจสอบกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าว่า นายพลผล อัสวเหม และคู่สมรส ถือหุ้นในบริษัทต่างๆ ถึง ๔๔ บริษัท แล้ว ผู้ร้องได้หลักฐานว่า สำเนารายชื่อผู้ถือหุ้นที่บริษัทดังกล่าวทั้งหมดส่งให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ซึ่งเป็นนายทะเบียน ปรากฏว่า กรรมการบริษัทได้ลงนามพร้อมประทับตรา

ยืนยันการเป็นเจ้าของหุ้นของผู้ถูกร้องและคู่สมรส และกรรมการผู้รับรองดังกล่าว มีนายพิบูลย์ อัสวเหม ได้ลงนามรับรองยืนยันการเป็นเจ้าของหุ้นของผู้ถูกร้องและคู่สมรสมาโดยตลอด โดยเฉพาะในระหว่างปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๔ ขณะที่ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมือง นายพิบูลย์ อัสวเหม ได้รับรองยืนยันการเป็นผู้ถือหุ้นของผู้ถูกร้องและคู่สมรส เป็นจำนวนถึง ๑๗ บริษัท

นอกจากนั้นผู้ร้องยังได้เสนอผลการตรวจสอบต่อไปว่า การได้มาของหุ้นในบริษัทต่าง ๆ นั้นปรากฏว่า มีทั้งหุ้นที่ได้มาตั้งแต่เริ่มต้นการจัดตั้งบริษัท เมื่อบริษัทมีการเพิ่มทุนและรับโอนจากบุคคลอื่น แต่ส่วนใหญ่เป็นหุ้นที่ได้มาตั้งแต่เมื่อเริ่มจัดตั้งบริษัท ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๖ - ๒๕๓๘ โดยหุ้นบางบริษัทเป็นหุ้นที่ผู้ถูกร้องได้มาในขณะที่กำลังศึกษาในต่างประเทศ และยังไม่มีโอกาสขายได้ บางบริษัทเป็นบริษัทที่นายวิวัฒนา อัสวเหม บิดาของผู้ถูกร้อง เป็นผู้ติดต่อซื้อหุ้นหรือกิจการแล้วให้นายพูลผล อัสวเหม นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ซึ่งเป็นบุตร เข้าเป็นผู้ถือหุ้น ส่วนการได้มาซึ่งทรัพย์สินอื่น เช่นการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินจำนวน ๑๕ แปลง ในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๖ ก็ได้รับมาจากบิดาเช่นเดียวกัน นอกจากนั้นได้พิเคราะห์แล้วไม่น่าเชื่อว่า นายพิบูลย์ อัสวเหม เมื่อสำเร็จการศึกษาเพิ่งเริ่มประกอบอาชีพ เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ จะสามารถมีทรัพย์สินมูลค่านับพันล้านบาทภายในระยะเวลาเพียง ๒ - ๓ ปี จนผู้ถูกร้องต้องไปถือหุ้นแทนมูลค่าเกิน ๔๐๐ กว่าล้านบาท พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีที่นายพูลผล อัสวเหม ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ได้แสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินฯ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ถือว่ามีได้ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ขาดข้อมูลที่พิสูจน์ว่าระหว่างดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ถูกร้องมีทรัพย์สินหรือหนี้สินเพิ่มขึ้นหรือลดลงหรือไม่ ทำให้การตรวจสอบเรื่องการทุจริตทำได้ยาก

ด้วยเหตุผลข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า นายพูลผล อัสวเหม ผู้ถูกร้อง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับตั้งแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ